

Secundus de anima.

etis qm̄ non immutat gustus nisi immutetur tactus. Sec⁹ aut̄ est de alijs sensib⁹. vide san. Tho. I. pte. q. 78. arti. 3. Ad quartū vbi dicit⁹ q̄ gustus nō distinguatur a tactu in genere sed a tactu quantū ad species que per totū corpus diffunditur.

¶ Ad tertū dicit⁹ q̄ statim quādo ponit⁹ super linguam sit commixtio cū humidu lingue et ita dicatur de sale.

¶ Ad quartum dicit⁹ q̄ non sequit⁹ quia non quodcūq̄ humidu est subiectū saporum sed grossum per mixtū sic citati terrestri et secundū q̄ aliter et aliter permiscetur aliter et aliter recipit saporem.

¶ Ad quintū dicit⁹ San. Tho. hic lec. 23. q̄ organū visus differt ab organo tact⁹ q̄ organū tace⁹ nō de nudatur a toto genere calidi et frigidi q̄ compone⁹ er elementis quoꝝ hee sunt proprie qualitates ⁊ sic fit in potentia organū tact⁹ ad sua obiecta inquantū est mediū inter contraria. Sedisi autē est in potentia ad extrema. Et propter hoc quāto animal habet cōplexionē magis reductā ad medium tanto habet meliore tactū vt dictū est de homine. Sed organum visus est penitus carens colore. Sed contra. Omne mixtū est coloratū. Negat nec organū visus est oculus qui videtur. sed humidu glatiale quod est in nervis supradictis. vel ip̄i nervi. Sit autē visus in actu per speciem ipsum informantem.

¶ Ad sextū dicit⁹ q̄ aliud esse habet color in mouēte et moto. Nec lingua carpe est sensus vel organū sensus sed mediū. Meruus autem est organū.

¶ Ad septimū dicit⁹ vñomodo q̄ non oīs perceptio est similitudo. Nam de deo et materia pīna habetur cognitio et nō per similitudinem. Vel argumentū procedit de hīs q̄ sentiuntur per se. Si dicatur. Sapor est obiectū adequatū visus ergo oppositū eius non sentit. Dicendū q̄ verū est per se. Sed per accidēs. Sed querit quonodo sensus exteriori sentit nō gustabile. Si per accidēs hoc maxime erit per species gustabilis sed hoc non quia qn̄ sentitur non gustabile tūc nō habetur species gustabilis. Forte dicit⁹ q̄ non rec̄gitur species. Quidā dicunt q̄ istas priuationes percipit tantū sensus communis. Sed hoc est contra philosophum.

¶ Ad octauū non valet cōsequētia. Nutrītur etiā dulcibus et non tantū qualitatibus primis.

¶ Ad nonū concedo totū.

¶ Ad decimū dicit Albertus q̄ habem⁹ duas linguas sed in nobis sunt consūcte in serpente vero diuise vide. 12. de animalib⁹ cap. 2. vnde in medio nostre lingue est linea scđm longitudinē ducta. Facta est autem coniunctio ne impediatur a comedendo. Liconie etiam et alia habent linguā tortam vel alii quid loco lingue.

Ad vñdecimū dicit a phisopho capitulo de tactu q̄ sensibile positiū immediate supra sensum idest organum non sentit. Nullus enim videt oculos suos. Nec sentit calorē sui cordis. Dicunt etiā medici ⁊ experientia q̄ si neru⁹ fuerit diuisus tūc non sentit pūcturam. scđm illā partem nervi licet bene secundum aliam. Sed contra. in hieme quilibet sentit frigiditatem q̄ est in extremitate digitorū et tamē illa pertingit vños ad nervū qui est organū tactus. Dicit⁹ a quibusdā q̄ non sentit scđm illam partē cui immediate iungitur q̄ natura nō procedit ab uno dissimilium ad alterū nūl per mediū idest minus dissimile sicut etiā mobile localiter non mouetur de uno vbi

ad aliud nisi per mediū. Modo esse corpore obiecti et esse spirituale sunt multū dissimilia. et ideo requiritur mediū. De gustu dicit⁹ q̄ gustabile nō immediate ponit⁹ super organū. Sed mediat caro.

¶ Ad duodecumū dicit⁹ ille son⁹ non ponit⁹ immediate sup organū audit⁹ scđm esse reale. Nec inconuenit per reflexionem aliquē videre oculū suum. Ad aliud dicit⁹ q̄ agens citius agit in propriū quā si sit natū agere in tali distātia. Et per hec patet ad alia. Quidam dicit⁹ q̄ sensus exteriori nō videt motum sed sensus cōis decipit ppter motū pcedentē. De lumine dī vñomodo q̄ peruenit vños ad oculus nō vños ad nervū. Vel lumen aliquāt h̄z esse spūale. ¶ Ad tertium decimū dicit⁹ q̄ sapor producit species in medio intraneo. Sed querit an gustus percipiat odores videtur q̄ sic quia comedēs aleca pr̄trida iudicat ea fetere. Dicendū q̄ gustus nō sentis per se odorem sed per accidens.

N quartū sic procedit⁹ videtur q̄ tactus sit vñus sensus q̄ sunt tantū quiri q̄ sensus exteriori. Si autem essent duo tactus tūc essent sex. Sed contra est philosophus.

¶ Respōdeo dicēdū q̄ sensus tact⁹ non est vñus formaliter sed plures. Probat phīs. q̄ vñ sensus est tñ vñt cōtrarietatis p̄ se primo. Sed inter qualitates cōgibile⁹ sunt due p̄trarietates. sc̄z calidi ⁊ frigidi. humidū ⁊ sicci ergo circa ista sūt realiter duo tact⁹. Scđo dī q̄ caro nō est organum tact⁹ p̄t. Primo sicut se h̄z aer ad vñsū ita se h̄z caro ad tactū. Secundū nō est organū visus. Itē tūc idē eēt organū gust⁹ et tact⁹ q̄ in lingua sūt gust⁹ ⁊ tact⁹. Et sic caro ibi esset organū virtusq̄ qd̄ est falsum: q̄ diuersorū sensuū sunt diuersa organa. Tertio dī q̄ semper inter tangēs et tactū cadit mediū extrinsecū si tactum sit corpus durū q̄ vel res tangit⁹ in aqua vel in aere. Si primū tunc videmus ad experientiam q̄ ibi remanet humiditas inter illa duo corpora. Sed humiditas aque nō est sine aqua ergo ibi mediat aqua ⁊ multo magis aer si corpora dura se tangit⁹ in aere licet mediationē aeris minussentias mus quia aer est minus perceptibilis et spiritualior q̄ aqua. Quarto dī q̄ organū tactus non habet in se qualitates tangibiles in actu cōpleto sed solū in actu incōpleto. vt patet ex articulo p̄cedētē. Quinto dicit⁹ q̄ tact⁹ est tangibilis et etiā non tangibilis vt dictū est supra de alijs sensibus: vnde Quidā dicit⁹ volens alteri cōplacere excutit pulueres. q̄ si nulli sunt ipsuū excute nullū. Sed hic mouet San. Tho. dubiū q̄ aer ⁊ aqua h̄nt tangibiles qualitates. ergo mediantibus eis non p̄t fieri sensatio tactus quia op̄z mediū esse denudatū a qualitatibus sensibili⁹ scđm illū sensum sicut dyaphanū nullū habet colorē. Alias per ipsum nō viderem⁹ colores. Respōdet Averrois q̄ nos nō sentim⁹ purū aerē vel aquā. Sed tangim⁹ aquā ex permixtione extranei. Tamen in seno habet qualitates cōgibile⁹. Contra qd̄ est in potentia natū est pati ab eo quod est in actu. Sed noster tactus est in potentia per mediā qualitatē. Elementa autem habent qualitatē aliquas in extremo ergo tactus p̄t sentire aquam puram. Forte dicit⁹ elementū in quo animal vivit nō habet qualitatē in extremo sed solū in medio q̄z alias non esset cōueniens habitationi homi. Itē si aer es